

Prof. J. Nathans

Het MAB vóór 50 jaar

juni 1933

Dr. P. J. Adriani schrijft een bijzonder interessant artikel over het waardepbleem in het belastingrecht. Hij behandelt de problematiek nationaal voor verschillende belastingwetten en, op beperktere schaal, komen ook internationale opvattingen ter sprake. Hij onderscheidt bij zijn behandeling vier fasen, die evenwel ook gelijktijdig kunnen optreden en wel die van de berekenmethode, die van de verkoopwaarde, die van het complex en die van de functie.

S. Kleerekoper sluit zijn, in een vorig nummer reeds door mij gememoreerde artikel over de steekproeven als middel van de accountantscontrole af. Het is een artikel dat historie heeft gemaakt. Dat laatste was ook het geval met de bespreking van een examenvraagstuk door Abraham Mey in ditzelfde nummer. Het had het accountantscertificaat in het grootbedrijf met een eigen accountantsdienst of controle op dochterondernemingen door andere accountantskantoren tot onderwerp. Dit geweldige brok problematiek waarvan Mey zelf zegt dat 'de behandeling van dit zware probleem in de beperkte ruimte van de kolommen van deze rubriek (dat is de rubriek 'Examenvraagstukken') te ondernemen zou als een waagstuk gezien mogen worden dat onondernomen had behoren te blijven, ware het niet, dat het stellen van dit probleem als examenvraagstuk redacteuren dezer rubriek min of meer noodzaakt om hieraan hun aandacht te schenken. De bedoeling van deze rubriek is toch in de eerste plaats om behandeling te geven aan de bijzondere en de nieuwe problemen, welke in de verschillende vraagstukken voor het voetlicht gebracht worden'. Van de kandidaten werd verwacht dat zij op het examen 'dit zware probleem' in drie uur op bevredigende wijze zouden kunnen behandelen.

Het is, hoe zou het ook anders kunnen, een omvangrijk artikel geworden. Natuurlijk moest daarin ook de verhouding tussen interne en externe controle ter sprake komen. De problematiek van 'steunen op' versus 'gebruik maken van' de interne controle door de externe controle is zo dikwijls ten onrechte, als zou het een woordenspel zijn, min of meer in het belachelijke getrokken dat ik, het bloed kruipt nu eenmaal waar het niet gaan kan, voor éénmaal op wat theorie inga en ik doe dat door een klein stukje uit het artikel - mede als een hommage aan Abraham Mey - over te nemen: 'Wie aan de hand van de doelstelling van de opdracht een werkplan opbouwt

naar de vaktechnische minimumeisen (zoals Reder deze noemde) steunt niet op interne controle, maar laat die deel uitmaken van zijn controleplan en beoordeelt aan het resultaat of die interne controle werkte zoals ze behoorde'. Wanneer men, in plaats van het systematisch terugbrengen van de werkzaamheden uitgaat van een werkwijze waarbij alle posten met zoveel mogelijk bescheiden dienen te worden gecontroleerd om vervolgens alles te schrappen van het programma wat door de interne controle wordt gedaan dan is dit zonder systematisch controleplan overlaten van controlewerkzaamheden aan intern personeel natuurlijk niet geoorloofd.

C. H. A. J. Janssens wordt tot lector voor het vak 'Accountancy' voor de opleiding aan de R.K. Handelshoogeschool te Tilburg benoemd. Naast zijn vele kwaliteiten was hij een charmant mens en wat in de wandeling genoemd wordt een 'mooie jongen'. Dit laatste zou ik niet neergeschreven hebben ware het niet dat juist deze éne keer een portretfoto bij een mededeling werd gepubliceerd. Ik meen dat wij op de eerstvolgende foto tot 1959 moesten wachten toen in het Limpergnummer ter gelegenheid van diens 80ste verjaardag een foto van zijn portret werd opgenomen.

In het maandblad voor het Boekhouden schrijft ir. K. F. Mallée over de waarde welke ponskaarten-machines voor de boekhouding hebben, hetgeen aan de hand van afbeeldingen geschiedt. H. Fayol, bij ons bekend door zijn, zelfs door Limperg met instemming geciteerde, boek 'Le gouvernement des entreprises' acht het, blijkens een artikel in L'Organisation' van belang voor de leiding om een geest van toewijding, vertrouwen en vreugde in het werk te scheppen en te handhaven. Het artikel droeg de titel van 'La direction psychologique des représentants'.

Het Nederlands Instituut van Accountants benoemde in Mei 1933 een aantal nieuwe leden waaronder ik de namen van B. M. de Groot en R. W. Starreveld tegenkom; het zijn twee namen die mede door hun publicaties grote bekendheid zullen krijgen.